

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับ ครูต้นแบบ”

การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“แนวทางการเรียนรู้”

โดย ครูสุรชัย บุญญานุสิทธิ์ ครูต้นแบบ ปี 2541

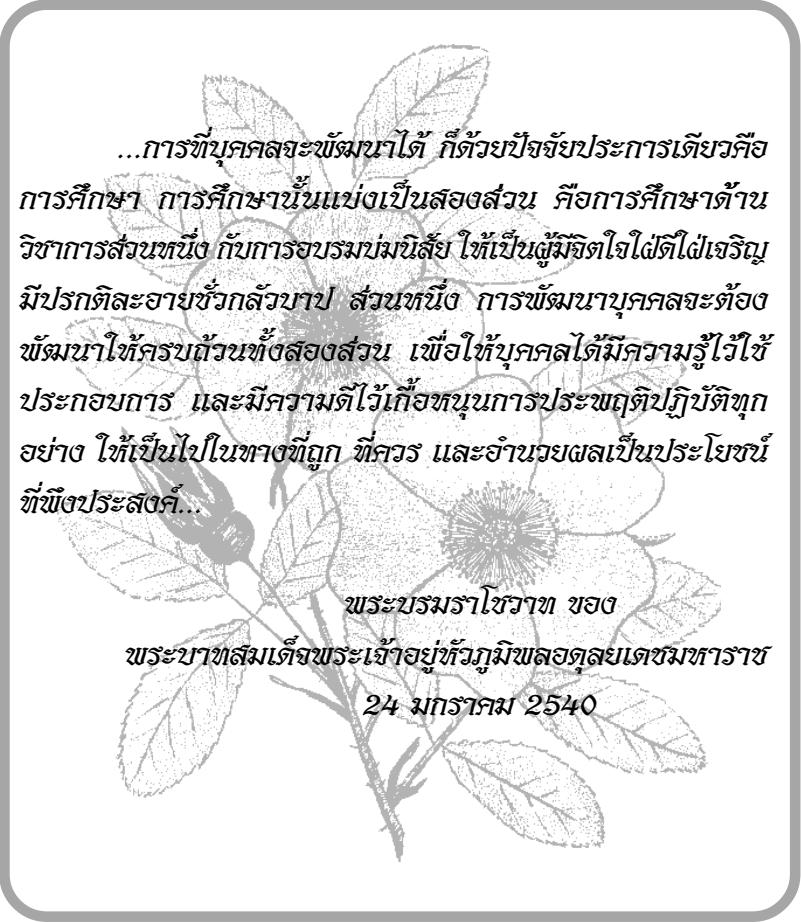
วิชา ภาษาอังกฤษ

ระดับ มัธยมศึกษา

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรีน

...การที่บุคคลจะพัฒนาได้ ก็ต้องปัจจัยประการเดียวคือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือการศึกษาด้าน วิชาการส่วนหนึ่ง กับการอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ มีปกติละอายชั่วกลัวบาป ส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้อง พัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ ประกอบการ และมีความดีไว้เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติทุก อย่าง ให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง ที่ควร และอำนวยผลเป็นประโยชน์ ที่พึงประสงค์...

พระบรมราชาธิราช ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาจักราช
24 มกราคม 2540

คำนำ

๓) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสาร “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบ ปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน ที่กลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญและมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

ธีระ งาม...
๑ _____
(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ -----	1
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ -----	3
การสอนแบบ : นวัตกรรมการเรียนรู้ -----	3
การเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ -----	3
การเรียนการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม -----	4
การเรียนด้วยตนเอง -----	5
การเรียนตามเอกัตภาพ -----	6
การประเมินผลตามสภาพจริง -----	6
รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้เนื้อหานำไปสู่การเรียนรู้ -----	7
รูปแบบการเรียนการสอน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ -----	11
การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน -----	15
ภารกิจครูต้นแบบเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน -----	18
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง -----	26
บรรณานุกรม -----	31
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2541 -----	36
คณะผู้ดำเนินการ -----	37

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ”

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“นวัตกรรมการเรียนรู้”

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ

ครูสุรชัย บุญญานุสิทธิ์ เกิดเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2491 ณ บ้านธงชัย หมู่ 2 ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ สูง) ในปี 2512 จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา เนื่องจากเป็นนักเรียนทุน ทางราชการจึงบรรจุเป็นครูตรี โรงเรียนบ้านหนองโดน (มา ประชาณุกุล) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ต่อมาย้ายมาที่โรงเรียนปักธงชัยประชานิรมิต สังกัดกรมสามัญศึกษา เมื่อปี 2516 เริ่มสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นครั้งแรก ในปี 2520 สอบเทียบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนเองเป็นครูพิเศษมัธยม (พ.ม) ปี 2522 ได้สมรสกับ นางอัจฉริย์ บุญญานุสิทธิ์ ปัจจุบันมีบุตร 2 คน ในปี 2526 สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ) วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา และในปี 2528 และสำเร็จการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาหลักสูตรและการสอน จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

รางวัลเกียรติยศที่ได้รับ ได้แก่

- ★ ปี 2530 ครูดีเด่น ประเภทผู้สอน ระดับมัธยมศึกษา
- ★ ปี 2531 รางวัลการจัดกระบวนการนิเทศภายในดีเด่น จากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

- ★ ปี 2533 ตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 ระดับ 6 สาขาภาษาอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2533
- ★ รางวัลเกียรติยศชื่อ Goodwill Ambassador Award จากการนำเสนอรูปแบบการสอนเกี่ยวกับสังคมไทยในอดีต โดยใช้วรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน
- ★ ปี 2537 ทุนศึกษาดูงานด้านการศึกษา การบริหารองค์กร เอกชนสัมพันธ์ การศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม ณ ประเทศศรีลังกา ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ★ รางวัลในฐานะผู้เผยแพร่องค์กรเอกชนสัมพันธ์ (NGO) แก่ชาวโลก เรื่อง “ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชาวบ้าน”
- ★ ปี 2538 ครูผู้สอนดีเด่น จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา
- ★ ปี 2541 ครูต้นแบบ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ★ ปี 2542 ครูแห่งชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ★ ปี 2542 ครูส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาและยุวชนกีฬาสัมพันธ์ เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- ★ ปี 2542 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษดีเด่น จากคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมามอบเกียรติบัตร
- ★ ปี 2542 ครูผู้สร้างชื่อเสียงให้กรมสามัญศึกษา จากกรมสามัญศึกษามอบเกียรติบัตร
- ★ ปี 2543 ครูผู้ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

การสอนแบบ : นวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้นี้ ได้จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเข้มของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” มีดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Learning) ใช้บทเรียนทักษะสัมพันธ์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (Presentation) ครูพูดสนทนา โดยใช้กิจกรรม ‘What about you’

ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4-5 ข้อ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับสิ่งที่จะอ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติกรอ่าน (Practice)

2.1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ยาก ฟังตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน และการเดาล่วงหน้า โดยใช้กิจกรรม ‘Before you read’

2.2 ชั้นระหว่างการอ่าน (While-reading)

นักเรียนฝึกทักษะการอ่านเร็ว (Scanning) การเดาคำศัพท์จากบริบท (Context Clues) การวิเคราะห์คำสรรพนามที่อ้างถึง (refers to) การอ่านเพื่อเอารายละเอียด (Intensive reading) การอ่านจับใจความสำคัญ (Main idea) และการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น (Fact and opinion) โดยใช้กิจกรรม ‘Read the text’ และกิจกรรม ‘Check your understanding’

2.3 ชั้นหลังการอ่าน (Post-reading) นักเรียน

ฝึกการพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้กิจกรรม ‘What do you think?’ ปฏิบัติกิจกรรมเสริมทักษะ โดยใช้กิจกรรม ‘Vocabulary focus’ และ ‘Grammar focus’

ขั้นตอนที่ 3 การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Production)

นักเรียนฝึกการเขียนข้อความ ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยใช้กิจกรรม ‘Writing task’

2. การเรียนการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม

(Group Process) ใช้ศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 12 กลุ่มๆ ละ 4-5 คน ตามความสนใจ หรือคละตามความสามารถ
2. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบก่อนเรียน (Pre -test)
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าเรียนประจำศูนย์การเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียน 25 นาที แล้วจึงเปลี่ยนศูนย์
4. นักเรียนปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม

- บัตรเนื้อหา และบัตรคำถามในศูนย์การเรียนรู้
- นักเรียนเข้าเรียนประจำศูนย์การเรียนรู้ให้ครบทั้ง 12 ศูนย์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด
 - นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3. การเรียนด้วยตนเอง (Self Access Learning) ใช้ บทเรียนโมดูลและแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- ครูปฐมนิเทศการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนโมดูลให้นักเรียนเข้าใจ
- นักเรียนเลือกศึกษาบทเรียนโมดูลด้วยตนเองครั้งละ 1 โมดูล โดยจะเลือกศึกษาโมดูลใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาบทเรียนโมดูลให้ได้มากที่สุด ตามระยะเวลาที่กำหนด
- นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการอ่านค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ 24 แหล่ง โดยใช้คำถามที่กำหนดให้จำนวน 100 ข้อ นักเรียนจะเลือกคำถามตามความสนใจครั้งละ 10-20 ข้อ เขียนคำตอบลงในสมุด หรือกระดาษเขียนตอบ พยายามเลือกอ่านและตอบคำถามให้ได้มากที่สุด
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดที่ตรงกัน
- นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้ จำนวน 50 ข้อ

4. การเรียนตามเอกัตภาพ (Individual Learning) ใช้บทเรียนและแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูปฐมนิเทศการเรียนตามเอกัตภาพ โดยใช้สัญญาการเรียน (Learning Contracts)
2. กิจกรรมบังคับ : นักเรียนศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง 25 Frames และปฏิบัติกิจกรรมให้ครบ โดยจะเลือกศึกษารอบใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาให้ได้มากที่สุดตามความสนใจและความสามารถ
3. กิจกรรมเลือก : นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้ 60 แหล่ง ที่กำหนดให้ โดยจะเลือกแหล่งการเรียนรู้ใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาให้ได้มากที่สุดตามระยะเวลาที่กำหนดให้
4. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจงาน และสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดที่ตรงกัน

5. การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ใช้ชุดประเมินผลตามสภาพจริง

1. การทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้ข้อทดสอบ จำนวน 60 ข้อ
2. การวัดผลการปฏิบัติ โดยการตรวจแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียนทุกกิจกรรม
3. การวัดผลพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่จัดทำขึ้น จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

4. การประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) จำนวน 7-13 ชิ้นงาน
5. การกรอกแบบสอบถามวัดเจตคติและรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 2 ฉบับ

รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้เนื้อหานำไปสู่การเรียนรู้ จากชุดฝึกปฏิบัติการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (Academic English) 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสนใจและนำเข้าสู่บทเรียน (Presentation)

1. นักเรียนศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของบทความคัดจากสารานุกรม 1 รายการจากภาพหรือแผ่นโปร่งใส
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และการประเมินผลตามสภาพจริง
3. นักเรียนฝึกทักษะการอ่านเร็ว (Reading Speed) จากแบบฝึก 1 บท แล้วบันทึกผลการอ่านตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ ยุทธวิธีในการอ่าน (Reading Strategies)

1. ครูเลือกบทเรียนโมดูล 1 โมดูล คือ SQ3R Technique ให้นักเรียนทุกคนศึกษาจนจบโมดูล
2. นักเรียนเลือกศึกษาบทเรียนโมดูลด้วยตนเองครั้งละ 1 โมดูล พยายามเลือกให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การเรียนการสอนแบบตรง

(Direct Instruction)

1. การเรียนรู้แบบตรง โดยครูใช้บทเรียนสื่อประสมเรื่อง Computer ซึ่งประกอบด้วย แผ่นโปร่งใส 4 แผ่น สาระ การเรียนรู้ แบบฝึกหัด ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน ตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 1.1 What about you?
 - 1.2 Before you read
 - 1.3 Read the text
 - 1.4 Check your understanding
 - 1.5 What do you think ?
 - 1.6 Writing task
2. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมการฝึกอ่านคั่นคว่ำ โดยกระบวนการ กลุ่ม (Group Process)

1. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบก่อนเรียน จำนวน 50 ข้อ
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน เลือกหัวหน้า เลขานุ และมอบหมายหน้าที่สมาชิกทุกคน
3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านคั่นคว่ำ จากศูนย์การเรียน ใช้เวลาศูนย์การเรียนละ 30 นาที
4. นักเรียนพยายามปฏิบัติกิจกรรมการอ่านคั่นคว่ำให้ได้มากที่สุด จาก 10 ศูนย์การเรียน
5. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน จำนวน 50 ข้อ

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง (Self Access Learning)

นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง Flowers ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 กิจกรรมเลือกอ่านแบบอิสระตามเอกัตภาพ (Individual Learning)

1. ครูอธิบายวิธีการเรียนตามเอกัตภาพ และการทำสัญญาการเรียน (Learning Contracts)
2. ครูเลือกแหล่งการเรียนรู้ Frame ที่ 50 เพื่อใช้ในการสาธิตวิธีการเรียนรู้กับนักเรียนทุกคน
3. นักเรียนเลือกแหล่งการเรียนรู้ครั้งละ 1 Frame จากแหล่งการเรียนรู้ 50 Frames ให้เขียนคำตอบลงในสัญญาการเรียน ส่งครู ตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไข แล้วจึงจัดเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน
4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอิสระนอกเวลาเรียน และเลือกแหล่งการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 7 กิจกรรมการสรุปและทบทวนการเรียนรู้ (Review)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ เกี่ยวกับยุทธวิธีในการอ่าน 12 วิธี จากบทเรียนโมดูล
2. นักเรียนทบทวนกิจกรรมการอ่านค้นคว้าตามความสามารถ โดยใช้ชุดการอ่านที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 8 กิจกรรมการทดสอบและวัดผลการเรียนรู้ (Evaluation)

1. นักเรียนทำข้อทดสอบวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 100 ข้อ
ในเวลา 50 นาที
2. ครูตรวจผลการทดสอบ แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบ
โดยใช้เกณฑ์ผ่านร้อยละ 70

ขั้นตอนที่ 9 กิจกรรมการซ่อมเสริม (Remedial Activity)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผ่านเกณฑ์
และกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยใช้ผลการสอบในขั้นที่ 8 ให้นักเรียน
ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริม คือ

กลุ่มที่ผ่านการทดสอบ ให้ปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบฝึกทักษะ
จำนวน 8 บท

กลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ปฏิบัติกิจกรรมในบทเรียนสำเร็จรูป
จำนวน 8 บท รวม 50 กรอบ

ขั้นตอนที่ 10 กิจกรรมการทดสอบความคงทนในการ เรียนรู้ (Retention test)

นักเรียนทำข้อทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้
จำนวน 100 ข้อ รวม 10 บท ในเวลา 50 นาที แล้วครูจึงตรวจผล
การทดสอบ และแจ้งผลการทดสอบให้นักเรียนทราบ พร้อมให้แรง
เสริม

2.1.3 รูปแบบการเรียนการสอน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning) ใช้เนื้อหาเพื่อนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ภาษา (CBI) และใช้ Thematic Approach ในการวางแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยเริ่มจากกระบวนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สำรวจปัญหา/ความต้องการ/ความสนใจ และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน
2. เตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ขั้นตอนของ Thematic Approach
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการ
5. ประเมินผลเพื่อการพัฒนา และประเมินผลตามสภาพจริง
6. สรุป รายงาน และประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และการดำรงชีวิต

จากกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ทำให้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ได้ 10 รูปแบบ คือ

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมการวางแผนการเรียนรู้ โดยให้
นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้
โดยใช้ **Thematic Approach** คือ

1. นักเรียนระดมพลังสมองในการเลือกแกนสำคัญ (Theme) ของสาระการเรียนรู้ที่สนใจ
2. นักเรียนช่วยกันคิดหัวข้อเรื่อง (Topic) ที่มีความสัมพันธ์กับแกนสำคัญที่เลือก
3. นักเรียนนำหัวข้อเรื่องต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมาจัดไว้เป็นพวกเดียวกัน และอาจเพิ่มเติมหัวข้อเรื่องย่อย (Sub-topics) ที่คิดว่ามีความจำเป็น
4. นักเรียนกำหนดชื่อเรื่อง (Topic) ที่มีความสนใจ 1 ชื่อเรื่อง
5. นักเรียนระดมความคิดเพื่อกำหนดรายละเอียด (Details) ที่จะศึกษาในเรื่องที่เลือก
6. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ของเนื้อหาในการเรียนรู้ (Content objectives)
7. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ของทักษะทางภาษาในการเรียนรู้ (Language skill objectives)
8. นักเรียนกำหนดขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียน (Activities and materials)
9. นักเรียนกำหนดวิธีและเครื่องมือการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
10. ครูนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนการสอน (Lesson plan)

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนของกิจกรรม การเรียนรู้

- รูปแบบที่ 1 การเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์
(Interactive Learning)
- รูปแบบที่ 2 การเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม
(Group Process Learning)
- รูปแบบที่ 3 การเรียนรู้แบบร่วมมือ
(Cooperative Learning)
- รูปแบบที่ 4 การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้
(Constructivism)
- รูปแบบที่ 5 การเรียนรู้ด้วยตนเอง
(Self Access Learning)
- รูปแบบที่ 6 การเรียนรู้ตามเอกัตภาพ
(Individual Learning)
- รูปแบบที่ 7 การเรียนรู้กระบวนการประยุกต์
(Application)
- รูปแบบที่ 8 การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด
(Thinking Process Improvement)
- รูปแบบที่ 9 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ
(Appreciative Improvement)
- รูปแบบที่ 10 การเรียนรู้ ‘ฉลาดรู้’ (SICAR Model)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลจากสภาพจริง

(Authentic Assessment)

1. การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยการตรวจแบบฝึกหัด คะแนนร้อยละ 30
2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบคะแนนร้อยละ 30
3. การประเมินพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ 5 ตัวบ่งชี้คะแนนร้อยละ 10
4. การประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ โดยแฟ้มสะสมงานหรือโครงการงาน คะแนนร้อยละ 30

ขั้นตอนที่ 4 การรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน

(Student Learning Report)

รายงานผลการเรียนรู้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในชั้นเรียน
(Classroom Action Research)

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสำคัญต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการเรียนอย่างมีความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ บรรยากาศในชั้นเรียนจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ และมุมต่างๆ อย่างเป็นทางการเป็นส่วน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เช่น สถานที่ส่งผลงานนักเรียน หนังสือที่ใช้ในการค้นคว้า วัสดุทัศนูปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่เก็บสื่อการเรียน ป้ายนิเทศ ห้องประชุมเล็ก แบบฟอร์มวิชาการ โทรทัศน์ เครื่องเสียง ที่פקครุ นิทรรศการผลงาน แผนภูมิ คอมพิวเตอร์ สถานที่เรียนเป็นกลุ่มและเดี่ยว รวมทั้งเครื่องปรับอากาศ และสถานที่ผลิตสื่อ เป็นต้น

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้นั้น สรุปเป็นแนวคิดได้ดังนี้

1. **บรรยากาศที่ท้าทาย** ครูพูดกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีความเชื่อมั่นในความสามารถของนักเรียนที่จะทำงานนั้นๆ ให้ประสบความสำเร็จได้

2. **บรรยากาศที่มีอิสระ** นักเรียนมีโอกาสที่จะเลือกคิด และตัดสินใจเลือกทำในสิ่งที่มีความหมาย และมีคุณค่าสำหรับตน รวมถึงการยอมรับในโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย

3. **บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ** ความรู้สึกที่คุณเห็นว่านักเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่าและสามารถเรียนได้ การให้แรงเสริมอยู่เสมอ ย่อมเป็นรางวัลที่มีค่าต่อความพยายามของนักเรียน

4. **บรรยากาศที่มีความอบอุ่น** ครูเป็นกัลยาณมิตร ให้การยอมรับ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ ย่อมมีผลทางด้านจิตใจ มีผล

ต่อความสำเร็จในการเรียน และจะทำให้ให้นักเรียนรักการเรียนมากขึ้น

5. **บรรยากาศแห่งความควบคุม** ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ เลือกใช้เทคนิคการควบคุมที่ได้ผลดี โดยไม่ให้นักเรียนรู้ตัว เช่น การที่ครูพูดให้นักเรียนเข้าใจว่า ทุกคนล้วนมีความสำคัญต่อครู

6. **บรรยากาศแห่งความสำเร็จ** เป็นสิ่งที่ครูควรสร้างให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครูที่ฉลาดมักจะทำถึงจุดที่นักเรียนประสบความสำเร็จมากกว่าการพูดเกี่ยวกับความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนิ่งถึงแต่ความล้มเหลว จะมีผลทำให้มีความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้เลย

7. **บรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วม** ครูและนักเรียนร่วมกันจัดสภาพของชั้นเรียน และพยายามให้นักเรียนได้เรียนรู้เหมือนในชีวิตจริงมากที่สุด บรรยากาศไม่เครียด และสนุกสนานอย่างมีขอบเขต

8. **บรรยากาศแห่งความเป็นกันเอง** นักเรียนกับครูมีความเคารพศักดิ์ศรีของกันและกัน รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาลเวลา รู้สังคม รู้บุคคล และรู้สถานที่ อันเป็นคุณธรรมของสังคมไทย

ภารกิจของครูต้นแบบเพื่อการปฏิรูป การเรียนรู้ของผู้เรียน

การพัฒนาครูเครือข่าย

การเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสิ่งสำคัญ ครูได้สรรหาครูเครือข่ายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 14 คน และได้ปฏิบัติงานแบบ ‘กัลยาณมิตรนิเทศ’ เป็นเวลา 4 เดือน แม้จะเป็นเวลาค่อนข้างสั้น แต่ก็ได้บริหารเวลาในการออกไปเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ ภารกิจที่ไปปฏิบัติหน้าที่ต้องยืดหยุ่นกว่า ไม่ใช่การนำเอารูปแบบการเรียนการสอนไปให้ครูอย่างเดียว แต่ต้องมีการรับแนวคิดจากครูเครือข่ายด้วย เป็นการปฏิบัติงานแบบร่วมด้วยช่วยกัน เพราะสภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นเทคนิคเฉพาะตัวของแต่ละคน การซึมซับแนวคิดผสมผสานกับความ ต้องการของครูเครือข่ายจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง การสร้าง การยอมรับเป็นขั้นแรกของการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ซึ่งพอจะสรุปวิธีการพัฒนาครูเครือข่ายได้ดังนี้

1. **การคัดเลือกครูเครือข่าย** เลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัด นครราชสีมา จำนวน 8 โรงเรียน ขนาดละ 2 โรงเรียน โดยสุ่ม

แบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เป็นครูที่สอนระดับเดียวกันกับครูต้นแบบ ในรายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 025) ซึ่งมีครูที่มีความสนใจที่จะสมัครเข้าเป็นครูเครือข่าย จำนวน 14 คน

2. การสร้างความสัมพันธ์ เพื่อความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครูเครือข่าย และสร้างความมุ่งมั่นด้วยศรัทธาในการปฏิบัติงานร่วมกัน จึงดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารและปฏิทินการปฏิบัติงาน เป็นการกำหนดวิธีการ ระยะเวลา และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น การประชุม การสังเกตการสอน การสาธิตวิธีใช้นวัตกรรมและการเยี่ยมเยียน เป็นต้น โดยทำหนังสือราชการขออนุญาตปฏิบัติงานกัลยาณมิตรนิเทศกับผู้บริหารโรงเรียนก่อนการปฏิบัติงานจริง พร้อมแจ้งรายชื่อครูเครือข่ายและบทบาทหน้าที่ให้ผู้บริหารทราบ
- 2) จัดประชุมเพื่อปลุกมโนทัศน์ครูเครือข่าย ที่โรงเรียนโชคชัยสามัคคี จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน กลุ่มที่ 6 และสะดวกต่อการเดินทางของครูเครือข่าย 14 คน เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนการปฏิบัติงาน โดยมีวาระในการประชุมดังนี้
 - ความเป็นมาของโครงการครูต้นแบบและครูแห่งชาติ
 - บทบาทและหน้าที่ของครูต้นแบบและครูเครือข่าย
 - รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- นวัตกรรมการเรียนการสอน 10 รูปแบบ
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นวัตกรรม 10 รูปแบบ
- การประเมินผลตามสภาพจริง และเพิ่มสัมมนา นักเรียน
- ปฏิทินการปฏิบัติงานและกัลยาณมิตรนิเทศ
- รายงานผลการปฏิบัติงานในระยะ 4 เดือน

3. การสร้างองค์ความรู้แก่ครูเครือข่าย เพื่อให้ครูเครือข่าย มีความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก่อนการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนไปทดลองใช้จริงในห้อง เรียน โดยครูต้นแบบดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารตามรูปแบบการเรียนการสอน 10 รูปแบบ เพื่อมอบให้ครูเครือข่ายทุกคนนำไปทดลองใช้ได้เลย คนละ 50 ชุด (ตามปริมาณของนักเรียน 1 ห้อง)
- 2) นัดประชุมกลุ่มย่อย ครูต้นแบบได้สาธิตการใช้นวัตกรรม ทั้ง 10 รูปแบบ ให้ครูเครือข่ายมีความเข้าใจ และสามารถนำนวัตกรรมการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
- 3) ร่วมกับครูเครือข่ายกำหนดปฏิทินการนำนวัตกรรมไป ทดลองใช้ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การประสาน กิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การ เก็บข้อมูล และการสังเกตการสอนของครูเครือข่ายใน โรงเรียนเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

- กำหนดการพบปะ เยี่ยมเยียน และติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ เพื่อให้ครูเครือข่ายเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และทราบจุดอ่อนจุดแข็งของการเรียนการสอน

4. การประสานสัมพันธ์กับครูเครือข่าย ครูต้นแบบจัดทำเอกสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงวิชาการ และนำเอกสารที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ส่งถึงครูเครือข่ายตลอดเวลา มีการขยายความคิดร่วมกับครูเครือข่ายเกี่ยวกับประเด็นสำคัญๆ ของเอกสารทางวิชาการ และความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการเรียนรู้

5. การปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตรนิเทศในการติดตาม ตรวจสอบ ดังนี้

- การเยี่ยมห้องเรียนตลอดระยะเวลาในโครงการ ครูต้นแบบได้ใช้เวลาในวันศุกร์ทุกศุกร์ไปเยี่ยมเยียน พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทราบปัญหาต่างๆ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน พร้อมข้อเสนอแนะวิธีการในการแก้ปัญหาและการพัฒนาการเรียนการสอนของครูเครือข่าย
- การสนทนาปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการ ทั้งทางโทรศัพท์และจดหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการสอนของครูเครือข่ายตามปกติ เพราะครูเครือข่ายบางคนยังไม่เคยชินกับวิธีการเรียนรู้แบบนี้ เช่น อาจจะพบปัญหาว่า

นักเรียนปฏิบัติการเรียนรู้ซ้ำ นักเรียนไม่มีพื้นฐานการอ่านที่ดี จำนวนนักเรียนมากเกินไป ตรวจงานไม่ทัน ไม่กล้านำนวัตกรรมไปใช้ทั้งหมด เพราะกลัวว่าจะสอนไม่ทันตามแผนที่วางไว้ก่อนที่จะมาเป็นครูเครือข่าย เป็นต้น หลังจากที่ได้พบปะพูดคุยกันและให้คำปรึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะได้ข้อยุติ และหาทางแก้ไขพัฒนาต่อไป

- 3) การศึกษาดูงาน ครูเครือข่ายแต่ละโรงเรียนได้ออกไปเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้เห็นบรรยากาศจริงๆ ของการจัดการเรียนการสอน โดยครูต้นแบบจะนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ก่อนการเดินทาง ประกอบกับทางสกก. ได้ให้นักวิชาการออกมาเยี่ยมเยียนการปฏิบัติงานของครูต้นแบบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนัดหมายให้ไปสังเกตการทำงานในเขตพื้นที่ พบปะ และชมการสาธิตการสอนของครูเครือข่าย
- 4) การสอนแบบเป็นทีม (Team Teaching) ครูต้นแบบได้แนะนำให้ครูเครือข่ายนำการสอนแบบเป็นคณะไปใช้ ปรากฏว่าครูเครือข่ายสามารถรวมทีมผู้สอนในโรงเรียนเดียวกันได้ถึง 6 ทีมใน 8 โรงเรียน แบ่งนวัตกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูต้นแบบ ไปใช้ในการสอนรายวิชาของตนเอง แสดงให้เห็นแนวของการนิเทศภายในเริ่มส่องประกายขึ้นแล้วในการพัฒนาวิชาชีพครู

- 5) การประชุมปรึกษาหารือ มีการนำเสนอผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการและความจำเป็นในการปฏิบัติงานของครูเครือข่ายแต่ละคน มีการแสดงความชื่นชมยินดีกับความสำเร็จ การแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน
- 6) การให้ข่าวสาร ข้อมูล และความรู้ต่างๆ ทำให้ครูเครือข่ายมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในวงการศึกษาระดับวิชาชีพครู
- 7) การส่งเสริมผลนักเรียน ขณะที่ครูต้นแบบออกไปปฏิบัติงานกัลยาณมิตรนิเทศ โดยส่งเสริมภาชณั้กเรียนที่เรียนกับครูเครือข่าย ได้ผลในระดับที่น่าพอใจยิ่ง
- 8) การสอบถามหรือสัมภาษณ์จากครูอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูเครือข่าย พบว่าครูคนอื่นอยากสมัครเป็นครูเครือข่าย เพราะมีนวัตกรรมการเรียนที่แปลกใหม่มาให้ และยังส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

การวัดและประเมินผล

โดยตนเอง และโดยครูเครือข่าย

การประเมินผลการทำงานกัลยาณมิตรนิเทศ ซึ่งประเมินจากการสังเกต การสอบถาม และแบบวัดที่สร้างขึ้น โดยครูต้นแบบประเมิน ครูเครือข่ายประเมินตนเอง ครูต้นแบบร่วมกันกับครูเครือข่ายประเมิน และนักเรียนประเมิน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูต้นแบบ

1. ควรพิจารณาคัดเลือกครูเครือข่ายในพื้นที่ใกล้โรงเรียน และควรให้ครอบคลุมถึงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งกำลังมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. ครูต้นแบบ ควรจะได้รับการพิจารณาผลงานบางส่วนของโรงเรียนลงบ้าง โดยเฉพาะในระยะดำเนินโครงการ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว จึงมอบหมายงานตามปกติ
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์งานครูต้นแบบ และให้การสนับสนุนมากขึ้น อีกทั้งจะต้องถือว่าเป็นภาระงานที่จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ครูทุกท่านที่อยู่ในโรงเรียนที่มีครูเครือข่ายสังกัดอยู่ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของครูเครือข่าย และให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ ควรเป็นระยะ 1 ภาคเรียน เพื่อจะได้ประเมินผลนักเรียนได้ครบทุกองค์ประกอบ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แฟ้มสะสมงาน จิตพิสัย และเจตคติที่นักเรียนมีต่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
6. ครูเครือข่ายนอกจากจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของครูต้นแบบแล้ว ควรจะได้มีการสร้างสรรค์งานด้วยตนเอง สามารถนำไปจัดเป็นแฟ้มพัฒนางานทางวิชาการ และให้การสนับสนุนเป็นพิเศษในการขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น

จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่าย อย่างไม่หยุดยั้ง

การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ครูต้นแบบ ถือว่าเป็นตำแหน่งหรือหน้าที่อันทรงเกียรติ ที่ครูผู้ได้รับหน้าที่นี้ ย่อมตระหนักดีว่าเราจะหยุดนิ่งไม่ได้แล้ว เพราะสังคมคาดหวังว่าครูต้นแบบจะต้องเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลายหน่วยงานได้มองเห็นความสำคัญนี้ จึงได้จัดโครงการครูแกนนำเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ขึ้น โดยการสรรหาหรือการคัดเลือกจากครูผู้ต้องการพัฒนาตนเอง

ครูต้นแบบทั้งหลายจึงได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดยุทธวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับครูทั่วไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเคลื่อนไหว ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น

1. การเข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนาทางวิชาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น)
2. การศึกษาดูงาน
3. การที่ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ของครู ตั้งแต่ระดับเขตการศึกษา สหวิทยาเขต กลุ่มโรงเรียน จังหวัด และอำเภอ ได้ศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนต่างๆ ได้จัด นับว่าเป็นประสบการณ์ตรง ได้พบปะกับผู้บริหารระดับต่างๆ สนทนาทางวิชาการ และสนทนากับครูผู้สอน เพื่อประสานความคิดบันทึกด้วยกล้องถ่ายภาพ การจดบันทึก หรือถ่ายทำวีดิทัศน์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลตัวอย่างเผยแพร่ประกอบการบรรยาย และนำมาพัฒนางานการเรียนการสอนของตนเอง ถ้ามีการจัดนิทรรศการสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการซึ่งหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น จะไม่ยอมพลาดโอกาสในการที่จะเข้าร่วมศึกษาดูงาน

4. การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากการอ่านเอกสารทางการศึกษาเป็นประจำ

5. การได้สนทนากับผู้รู้

6. การนำแนวคิด ทฤษฎี และหลักการทางการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาของตนเอง นำไปทดลอง และสรุปจัดเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

7. การจัดทำสื่อการสอนและพัฒนาผลงานทางวิชาการ ในแต่ละสัปดาห์ จะต้องผลิตเอกสารการสอนของตนเองให้ได้สัก 1 ชิ้น เพื่อจะนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวางแผนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และมักจะบันทึกเทคนิคพิเศษที่ได้รับในขณะที่สอนไว้ โดยยึดหลักว่าไม่ให้นักเรียนจับได้ว่าเราจะเรียนอะไร และครูจะสอนอย่างไรในคาบนี้ เป็นการเร้าให้นักเรียนได้เข้าเรียน และ

เรียนรู้อย่างมีความสุข

8. การจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ในปี 2542-2543 ครูได้นำเสนอโครงการวิจัยในชั้นเรียนเรื่องที่ 5 ต่อเนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านมา เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในหัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เน้นทักษะพัฒนา เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยเริ่มจากการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่

ชุดที่ 1 ชุดการเรียนทักษะพัฒนา จำนวน 3 สาระการเรียนรู้
(Theme)

ชุดที่ 2 บทเรียนทักษะสัมพันธ์ จำนวน 3 สาระการเรียนรู้

ชุดที่ 3 แบบฝึกพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 3 สาระการเรียนรู้

ชุดที่ 4 แบบฝึกปฏิบัติการ จำนวน 3 สาระการเรียนรู้

โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ 8 รูปแบบ ตามแนวการสอนภาษาแบบ CBI การออกแบบการเรียนการสอน โดย Thematic Approach และการสอนแบบบูรณาการ (Integrated Skills) ประยุกต์รูปแบบกิจกรรม การเรียนรู้ทั้ง 10 รูปแบบของครูต้นแบบ ซึ่งครูเครือข่ายเคยนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงมาแล้ว

ครูต้นแบบร่วมจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเพื่อนครู

การร่วมกิจกรรมของครูต้นแบบเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้กับเพื่อนครูทุกๆ ไป ถือว่าเป็นภาระที่มีความสำคัญยิ่งต่อการขยายผลครูเครือข่ายให้กว้างไกลออกไป ส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่วิทยากรในการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการของครู การร่วมอภิปรายและสัมมนาทางวิชาการ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การเข้าเป็นสมาชิกชมรมครูต้นแบบ เป็นที่ปรึกษาครูในการจัดทำผลงานทางวิชาการหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการขอตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น ซึ่งมีขอบข่ายในการปฏิบัติงานดังนี้

1. การเป็นวิทยากรในการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ มักจะมี 4 ลักษณะ คือ

- 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดโดยศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC)
 - 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ
 - 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 4) การอบรมเชิงปฏิบัติการรูปแบบอื่นๆ
2. กิจกรรมที่ครูต้นแบบเข้าร่วมเพื่อพัฒนาเพื่อนครู ได้แก่ การ

เข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมครูต้นแบบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสมาชิกชมรมครูปกครองฯ เป็นที่ปรึกษาครูในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ประเมินภายใน จัดตั้งห้องคลินิกครูชั้นในโรงเรียน โดยใช้วิถีกลยาณมิตรนิเทศ สามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมาแต่งตั้งให้เป็นผู้นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนนำร่องการปฏิรูป ฯลฯ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. การจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.
- โกวิท ประวาลพุกฤษ์. **การพัฒนาวิชาชีพครู : พัฒนพัฒนางานครู.**
 ม.ป.ป. (อัดสำเนา)
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์,
 2541.
- คุรุสภา, สำนักงาน. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2540** และ
 จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2540.
- ประเวศ วะสี. **การเรียนรู้คือสิ่งที่ประเสริฐที่สุดของมนุษย์.** กรุงเทพฯ:
 สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2542.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็น
 ศูนย์กลาง.** กรุงเทพฯ : บริษัท ต้นอ้อ 1999 จำกัด, 2541.
- วิชาการ, กรม. **ร่างมาตรฐานช่วงชั้น (Benchmarks) กลุ่มสาระการ
 เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตร
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 (อัดสำเนา)

.....หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตร
 มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับ
 ปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2540.

.....คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11, หน่วย. ระดับ
 คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อ
 พัฒนา เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 ชวนพิมพ์, 2543.

ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. แนวทางการพัฒนากระบวนการ
 เรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

.....ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน
 หน่วยที่ 1-10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, ม.ป.ป.

.....การพัฒนาการเรียนการสอนแนวใหม่. เอกสารเสวนา
 ทางวิชาการ ครั้งที่ 3 หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมสามัญ
 ศึกษา, 2540.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมสามัญศึกษา. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ
 การบูรณาการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดย
 ยึดหลักบูรณาการ. มปท. 2537.

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี**. กรุงเทพฯ : หจก. โอเดีย สแควร์, 2541.

สามัญศึกษา, กรม. **เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา เล่ม 1-3 ระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

สภาสถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. **รายงานการวิจัย รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้”**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตีรณสาร, 2543.

สมพงษ์ พลະสุริย์. **“บูรณาการ อะไรกันแน่”**. วิทยาสาร 7(29) : 1 เมษายน 2521. หน้า 18-20.

สุรัชย์ บุญณานุกสิธิ์. **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเข้มของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. 2540. (อัดสำเนา)

ภาษาอังกฤษ

Brinton, D.M., M.A. Snow, and M.B. Wesche. **Content - Based Second Language Instruction**. Boston : Heinle and Heinle, 1998.

Gardner, D. and Miller, L.Ed. **Tasks for Independent Language Learning**. Berkeley, USA., Teachers of English to speakers of other languages, Inc. 1996.

J' Michael C' Malley, Anna Ubl Charnot. **Learning Strategies in Second Language Acquisition**. Cambridge University Press, 1990.

Ministry of Education. **Co-operative Education : Policies and Procedures for Ontario Secondary Schools**. Ontario, 1989.

Snow, M.A. and D.M. Brinton, (Eds.). **The Content-Based Classroom : Perspectives on Integrating Language and Content**. New York : Longman, 1997.

Yalden, J. **Principles of Course Design for Language Teaching**. New York : Cambridge University Press, 1995.

พระนาคฐิติแบบ

ปี 2541

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2541

ชื่อ/นามสกุล นายสุรชัย บุญญานุกูลิทธิ

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

สถานที่ทำงาน/สังกัด

ชื่อสถานที่ โรงเรียนป๋กธงชัยนิรมิต

สังกัด กรมสามัญศึกษา

ตำบลป๋กธงชัย อำเภอเมืองป๋ก

จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30150

ที่อยู่

บ้านเลขที่ 376 หมู่ที่ 1 ถนนศรีพลรัตน์

ตำบลป๋กธงชัย อำเภอเมืองป๋ก จังหวัดนครราชสีมา

รหัสไปรษณีย์ 30150

โทรศัพท์

โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-4444-1080, 0-4444-1201

โทรศัพท์ที่บ้าน 0-4444-1237

โทรสาร 0-4444-1270

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ดร.นงราม เศรษฐพานิช

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

นางสาวมยุรี จารูปาณ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

นักวิจัย

นายสุรัช บุญญานุกูลสิทธิ์ ครูต้นแบบ ปี 2541

วิชา ภาษาอังกฤษ ระดับ มัธยมศึกษา

ผู้ดำเนินการโครงการ

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางสาวภัทนิดา พันธุ์มเสน

นางฟ้ามยุ เรื่องเลิศบุญ

นางสาวอุษา คงสาย

ผู้จัดทำ บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางฟ้ามยุ เรื่องเลิศบุญ

ผู้ประสาน

นายสมยศ พันธุ์โอฬารกุล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรี

บรรพชาภาคแห่งการเจริญรู้

รู้เหตุ

รู้ผล

รู้ตน

รู้ประมาณ

รู้กาลเวลา

รู้สิ่งศม

รู้บุคคล

รู้สถานที่

ศรีชัย บุญบานบุรีวิจิตร

บันทึกท้ายเล่ม

A series of horizontal dashed lines for writing notes, positioned below the title and to the left of a vertical solid line that runs down the right side of the page.